

Uměleckoprůmyslové museum v Praze Výroční zpráva za rok 2006

Obsah:

I. Úvodní slovo ředitelky

II. Sbírký

1. Sbírka skla, keramiky a porcelánu
2. Sbírka užité grafiky a fotografie
3. Sbírka nábytku, prací z kovů a designu
4. Sbírka textilu, módy a hraček

III. Prezentace sbírek

IV. Restaurátorské oddělení

V. Centrum dokumentace sbírek

VI. Majetkoprávní oddělení

VII. Knihovna

VIII. Zámek Kamenice nad Lipou

IX. Finanční hospodaření

I. Úvodní slovo ředitelky

121. rok činnosti muzea byl opět soustředěn na péči o kulturní dědictví (sbírkové předměty a jejich uložení), akviziční činnost, prezentaci sbírek (zápůjčky, výstavy), zkvalitňování stálých expozic v hlavní budově i mimo Prahu, ale především na hledání možností pro získání pozemku a financí pro nový depozitář muzea.

Soustředěním této činnosti pod samostatného vedoucího prezentace sbírek v loňském roce nyní zefektivnilo vzájemné propojení jednotlivých složek a ekonomizaci jejich činnosti, což se obrazilo i ve vyrovnaném rozpočtu.

Úspěšná výstava Maria Callas – šperky na jevišti byla uspořádána i díky tomu, že před 10 lety již UPM uskutečnilo výstavu s firmou Swarovski. Také převzatá kolekce francouzského moderního textilu Méttisages byla výsledkem dlouhodobých kontaktů s francouzskou Asociací umělců. Hlavní odborná výstava byla věnována 150 letům sklářské školy v Kamenickém Šenově, neboť zde mohlo muzeum využít i svůj sbírkový fond. Spolupráce muzea a sklářské školy trvá již minimálně století. Výstavu také doplnila obsáhlá publikace v české a anglické verzi, neboť UPM považuje činnost a produkci českých sklářských škol pro české sklářství za velmi významnou. Pro konání Designbloku zvolilo muzeum výstavu našeho předního designéra a pedagoga Jiřího Pelcla. Na konci roku byla otevřena výstava významného období české meziválečné tvorby – Družstevní práce, Sudek - Sutnar, která měla svoji předpremiéru v zúžené podobě v dalším z našich partnerských muzeí MUVIM ve Valencii. Tato výstava navazovala jak na vědecký projekt díla Ladislava Sutnara, tak dlouhodobé zpracování fondů Josefa Sudka, ale byla i významnou součástí práce na vědecko-výzkumném úkolu v rámci institucionálního grantu, který pokračoval již třetím rokem. Úkol umožňuje soustředěnou práci na zpracování odkazu institucí moderního designu v Čechách ve 20. století a vyplývají z něho jak další výstavní projekty, tak akvizice k doplnění sbírek z tohoto období. Pro muzejní práci jsou významné i studijní cesty v rámci IG, ta letošní vedla po stopách německého Bauhausu jako jednoho ze silných hnutí, které ovlivňovalo i české prostředí.

Podporu českému designu muzeum věnuje i aktivní účastí v projektech Design centra (paralelní výstava užitkového skla z návrhů školy v Kamenickém Šenově), tak vznikajících se společností Profimedia, jakou byla příprava cen Grand Design, kdy bude Akademie designu navrhnout k ocenění designery a teoretiky. Převzali jsme také produkci výstavy Česká stovka – 100 ikon českého designu, aby bylo možné uskutečnit její prezentaci ve výstavním sále milánské Nadace Triennale di Milano a následně v brněnském obchodním centru Vaňkovka, kde ji shlédlo na 40.000 návštěvníků. Stále více se ukazuje, jak potřebná by byla stálá expozice českého designu, nemluvě o české fotografii. Tato mimořádná sbírka je neustále vytěžována ve vlastních výstavách, zahraničních zápůjčkách, publikacích či badateli. Potěšitelné je v roce 2006 udělené ocenění kurátora sbírky fotografie Jana Mlčocha spolu s Vladimírem Birgusem, autorem a iniciátorem mnoha výstav organizovaných společně s muzeem, jako osobností české fotografie. I v rámci stísněných prostor se podařilo pro tuto sbírku zahájit práce na aspoň minimálním vlastním depozitáři s kvalitním vybavením. Stejně pokračuje nové ukládání sbírek historického textilu, kde bohužel přeplněnost depozitáře znemožňovala kvalitní zpracování lokace (viz. Zpráva IV. Sbírky). Depozitáře v Kamenici nad Lipou se také stále doplňují díky dotacím ISO k lepšímu uložení sbírek textilu i grafiky, zejména obrazů, které tak konečně po desítiletích mají adekvátní uložení. Rozšíření přístupných expozic o téma hraček se ukazuje jako velmi návštěvnícky atraktivní, zejména díky aktivitě Městského muzea při přípravě a konání festivalu dřevěné hračky nazvaném Hračkobraní. Naší oporou je vynikající malý tým našich tamních zaměstnanců, zejména správce zámku Jiřího Šimánka, Martina Grilla, správce sbírek, i Jindřicha Melichara, kteří

vykonávají i mnoho dalších prací mimo rámec svých povinností, včetně provádění návštěvníků se zasvěceným výkladem. V hlavní budově jsme v rámci požadavku zřizovatele na snižování počtu zaměstnanců v rezortu přešli plně na zajištění služeb nejenom ostrahy, ale i dozoru ve sbírkách externí firmou. Naší snahou je i nadále dohlížet na kvalitu poskytovaných služeb, co se daří díky dobré spolupráci s vybranou firmou.

Ze zprávy knihovny je zřetelné, jak významnou roli sehraává v současném informačním systému i díky grantům VISK, ale zároveň dbá o doplňování knižního fondu, i když stále méně čtenářů volí přímý styk s knihou.

Vytvořením Centra dokumentace sbírek byla soustředěna práce pracoviště ISO a digitalizace sbírek včetně přepisu sbírek do systému DEMUS. Přesto v rámci všech dalších opravdu bohatých aktivit muzea není možné navýšit počet zpracovaných předmětů tak rychle, aby bylo možné využívat celý systém v plném rozsahu. Námi navrhovaný externí přepis všech dosavadních inventárních záznamů v rámci dotace ISO nebyl bohužel schválen. Nicméně z tohoto programu a z programu mimořádných aktivit se zlepšila vybavenost depozitářů, restaurovaly sbírkové předměty, a podpořily výstavní projekty. Akviziční činnosti se aktivně věnují všechny sbírky, blíže viz jednotlivé zprávy. V rámci spolupráce s majiteli zámku v Nových Hradech u Litomyšle jsme mohli rozšířit tamní expozici i o prezentaci darů našeho významného dárcce MUDr. Jiřího Emlera, čestného člena Společnosti přátel muzea a rodáka z blízké Olomouce. Také vztahy se Společností se nadále rozvíjejí jejich aktivní součinností při akcích muzea, jako je Muzejní noc, ale i dárcovstvím a vyhledáváním kontaktů. Dále se prohlubuje činnost muzejní pedagogiky, zejména v rozvíjení vztahů mezi školou a muzeem v cílených programech, která by nebyla možná bez plného nasazení této složky v rámci oddělení prezentace sbírek, edičního a propagačního i marketingového úseku, zajišťujících v minimálním složení veškerý vztah muzea k veřejnosti.

Ve všech úkolech muzea se také výrazně podílí technická skupina i správa budovy, včetně iniciativní péči o stále se zlepšující vzhled muzejní zahrady. Z hlediska péče o lidské zdroje musím konstatovat, že většina mladých odborníků rozšiřuje s podporou vedení svoji kvalifikaci studiem (nástavbovým i doktorandským) a to i v době mateřských povinností. S politováním jsme se museli rozloučit s emeritní kurátorkou muzea Libuší Uřešovou, která zemřela koncem léta.

Závěrem chci opět poděkovat všem zaměstnancům, přátelům a podpůrcům muzea a návštěvníkům, že i díky jim nás naše práce může stále těšit.

Helena Koenigsmarková
ředitelka

II. Sbírky

1. Sbírka skla, keramiky a porcelánu

Hlavní úkoly – výstavy

V roce 2006 realizovala sbírka skla, keramiky a porcelánu velmi úspěšnou výstavu k výročí **150 let sklářské školy v Kamenickém Šenově** (M. Hlaveš, H. Brožková). Kromě zmíněné výstavy v budově muzea se sbírka podílela účastí na dalších expozicích a na zahraničních výstavách, pořádaných zčásti ve spolupráci s dalšími i domácími institucemi. Z nich připomeňme výstavu **Družstevní práce – Sutnar, Sudek** ve výstavním sále muzea, **Subjective and Objective – Design Jiří Pelcl**, tamtéž a stále trvající putovní výstavu **Czech Glass 1945-1980** (M. Hlaveš). Další do letošního roku trvající expozicí byla výstava věnovaná středoevropskému fenoménu **Biedermeier the Invention of Simplicity** v Milwaukee Art Museum (H. Brožková). Ve spolupráci s NG se ve Valdštejnské jízdárně uskutečnila repríza výstavy **Slezsko – perla v české koruně** (H. Brožková).

V Liechtensteinském paláci ve Vídni se konala výstava **Princely Patrons and Enlightened Entrepreneurs 2005/2006**, která obsahovala stěžejní zápůjčku ze sbírky historického porcelánu (J. Froněk). Významnou spoluúčastí se sbírka podílela na přípravě a realizaci výstavy **Praha Mozartova. Kulturní a společenský život v Praze 1780 – 1800** (H. Brožková). Ve spolupráci UPM s NG vznikla expozice **Italská renesanční terra/cotta a majolika** (J. Froněk), pokračovala putovní výstava **Česká stovka** (Milán, Brno).

Zápůjčky

a) zahraniční

Jedna ze stěžejních zahraničních zápůjček se uskutečnila v souvislosti s velkou výstavou lucemburského umění Karel IV. – císař z boží milosti, kterou po premiéře v New York shlédla také Praha. Kromě samotných výstav a podílů na výstavách ve spolupráci s partnerskými institucemi uskutečnila sbírka skla, keramiky a porcelánu řadu významných zápůjček: **Der Blick auf Dresden** (Drážďany), **Mozart 2006** (Vídeň), **Zauberpflöte und ihre Prager Ausführung** (Vídeň), **Die Schätze der Neuen** (Halbturn), **Tradition et Avant-garde de la Céramique Japonaise dans les Collections Européennes (1950 – 2006)** (Paříž),

b) tuzemské

Čas trpaslíků (Roztoky) částečná odborná spolupráce (H. Brožková), **Jan Koula (1855 – 1919)....** (Hr. Králové), **Kde se pivo vaří** (NZM Praha), **Média ve vědě a umění** (NM Praha), **Ida Vaculková KGVU** (Zlín), **Václav Machač ČMVU** (Praha), **60. léta – design, móda, životní styl** (Pardubice, Roztoky), **Orlické sklo** (Rychnov n. Kn.), **O víně** (NZM Praha), **Askold Začko: sklářska tvorba** (Muzeum města Bratili.), **Pražské usedlosti** (Staroměstská radnice Praha), **Stálá expozice – Nové Hrady**. Výběr všech zapůjčených předmětů provedli pracovníci sbírky.

Akvizice

V roce 2006 se podařilo obohatit sbírku skla, keramiky a porcelánu o několik mimořádných předmětů: Salome, obraz, Stanislav Libenský, sklo (nákup prostřednictvím ISO 50.000,- Kč) a darů např. konvolut celoživotního díla Jiřího Černocho, n.p. Duchcovský porcelán a dar vlastní tvorby Františka Víznera.

Granty a jiná vědeckovýzkumná činnost

Pokračovala práce na hlavním muzejním vědeckém úkolu „České instituce moderního designu 20. století“. V oblasti skla a keramiky 1. poloviny 20. století se stále zaměřujeme na předměty realizované podle návrhu profesionálních výtvarníků, pracujících pro vybrané instituce, školy, sdružení a podniky. Pozornost byla věnována činnosti odborných škol a jejich vlivu na úroveň designu industriální produkce v období 1908 – 1945. Cílem práce v oblasti skla i keramiky 2. poloviny 20. století byl sběr informací pramenů a literatury k institucím, designérům, podnikům a školám, doplňování dokumentačního archivu, pořízení audio záznamů rozhovorů s pamětníky, jejich přepis a úprava.

Všichni odborní pracovníci pod vedením J. Fronka pokračují v třídění, ujasňování a interpretaci zjištěných faktů a snaží se výsledky publikovat formou přednášek a statí.

Výzkum zaměřený na historii harrachovské sklárny v Novém Světě v Krkonoších (Harrachově) pokračoval ve spolupráci s J. Merglem a Glasmuseem v Pasově i v tomto roce (J. Schöttner, H. Brožková). Cílem je publikace a výstava, obdoba předchozí expozice Buquoyské sklo 1621 – 1851 z roku 2001. Rovněž tak výběr předmětů pro výstavu v Milwaukee - USA byl součástí prací na grantu Biedermeier v Čechách (ved. R. Vondráček).

V součinnosti s centrem dokumentace obětí 2. sv. války Ústavu soudobých dějin AV ČR stále pokračovalo mapování předmětů z židovských majetků - digitalizace a zpracování (E. Winkelhöferová, M. Prosková), financované MK ČR.

Probíhají výzkumné práce dlouhodobého úkolu na záchranu dvojtěnných skel a podmalb. Z prostředků ISO MK ČR s vynikajícím výsledkem restaurovala další podmalby externí restaurátorka E. Rydlová (12). Pozitivem je pokračování a restaurování nejohroženějších předmětů sbírky (dvojtěnných skel a podmalb) z fondu ISO. Negativem: nedostatečné uložení nejvíce ohrožených předmětů, nedostatek místa v depozitáři moderního i historického skla, především pro horizontální uložení plochých předmětů.

Publikační činnost:

viz katalogová hesla a úvodní statě katalogů: 150 let Sklářské školy v Kamenickém Šenově (Hlaveš), Terra/cotta (Fronek), Umělecké řemeslo za časů Mozarta (Brožková)

Účast na sympoziích, konferencích, komisích

Členství komisích a radách institucí:

M. Hlaveš – grantová komise pro současné výtvarné umění při MK ČR, Umělecká rada Fakulty užitého umění a designu UJEP v Ústí nad Labem, výbor sklářské sekce ICOM.

H. Brožková – nákupní komise MG v Brně, nákupní a redakční rada MS v Kamenickém Šenově.

Badatelé a návštěvy

Sbírku skla opět navštívil Dedo von Kerssenbrock-Krosigk, kurátor evropského skla v Corning Museum of Glass (USA), aby dojednal další spolupráci na přípravě výstavy věnované evropskému baroknímu křišťálovému a rubínovému sklu. Marion van Aaken, Museum den Haag, Haag, kurátorka a hlavní autorka výstavy Delftská fajáns, která se uskutečňuje v roce 2007, zavítala do sbírky za účelem výběru předmětů. Dále byla zahájena spolupráce s panem Wolfgangem Steinerem, autorem publikace Hinterglas und Kupferstich, Hirmer, věnované umění podmalby.

V depozitářích jsme provedli skupinu členů Deutsche Glastechnische Gesellschaft, studenty VŠUP, FFUK-DU, ČVUT, členy IWC, žáky středních odborných sklářských a keramických škol a samozřejmě řadu kolegů- muzejníků.

Péče o sbírky, administrativa

Správkyně depozitářů historických a současných sbírek E. Winckelhöferová, L. Urbánková a M. Prosková pokračují v reorganizaci depozitářů a vzorně pečují o svěřené sbírky. Všichni pracovníci sbírky se v průběhu roku věnovali dokumentaci nejen těch předmětů, které z důvodu zápůjček opouštějí sbírku, ale i dalších podle pokynů edičního oddělení.

Personálie

Fronek, Schöttner (FF UK) a Hlaveš (VŠUP) pokračují ve studiu.

Helena Brožková

31. 5. 2007

2. Sbírka užité grafiky a fotografie

Hlavní úkoly

Uplynulý rok potvrdil renomé sbírky v mezinárodním kontextu a ukázal, že atraktivní jsou jak její nejvzácnější fondy, k jakým patří fotografie Josefa Sudka a Františka Drtikola či plakáty Alfonse Muchy, tak mnohé další, zdánlivě okrajové soubory. Právě řada dosud opomíjených děl z fondu knižní grafiky, ilustrací a předloh reprezentovala sbírku v roce 2006 na výstavách doslova po celém světě - od Tokya až po Milwaukee v americkém Wisconsinu. Přínosné bylo též propojení rozmanitých oblastí grafického či fotografického materiálu, ať již ve výstavní praxi nebo v odborném zaměření výzkumu. Ukázal to i hlavní výstavní projekt sbírky, výstava nakladatelské produkce Družstevní práce, představující kongeniální spolupráci dvou hlavních protagonistů DP - Ladislava Sutnara a Josefa Sudka.

Akvizice a péče o sbírky

Významné přírůstky – celkem 221 sbírkových předmětů - byly získány do sbírky fotografie: cenný soubor 39 fotografií Viktora Koláře, 18 prací Tibora Hontyho, dále snímky Miloše Spurného (24 foto) Jiřího Hankeho (7), Vladimíra Kohouta (30) a dalších. Akvizice podobně obohatily sbírku grafiky (346 předmětů): inventován a zpracován byl dar grafických návrhů nakladatelství Torst, obsahující např. práce Aleše Najbrta, přibyla notová alba z 20. – 40. let (dar ing. R. Řepové) i několik dalších prací typografa George Sádka. Pro výstavu německojazyčných bohemik 1900–1938 byla zakoupena knižní vazba Richarda Teschnera (K. H. Strobl, Die vier Ehen des Matthias Merenus). Do inventáře byly nově zapisovány též starší zisky kresebných návrhů skla – soubory Josefa Drahoňovského, Ludviky Smrčkové, Adolfa Matury, Oswalda Lipperta.

Soustředěnou péči věnovali pracovníci sbírky digitalizaci fondů v programu DEMUS – takto zpracováno bylo více jak 3000 sbírkových předmětů, např. soubory fotografií Jaroslava Rösslera a Jindřicha Štyrského (J. Štětková), knihy formátů E, F (A. Oplatková), celý fond portrétních miniatur (A. Řiháčková) a část sbírky obrazů (P. Štembera). Správkyně

depositářů A. Oplatková a J. Štětková zajistily uložení části sbírek do nových desek a krabic (včetně početných kolekcí drobné grafiky), v souvislosti se zápůjčkami byly průběžně prováděny konzervátorské a paspartérské práce (M. Chadimová, T. Bezchleba), dokončeno bylo restaurování souboru biedermeierských miniaturních portrétů. Velkým přínosem pro sbírku se stal nový depositář obrazů na zámku Kamenice n. L., kde byly v roce 2006 z prostředků ISO vybudovány závěsné sítě a započato s novým, důstojnějším uložením sbírky obrazů a rámované grafiky.

Prezentace sbírek

Výstavní činnost v roce 2006 odrážela jak vlastní vědeckovýzkumné záměry, tak účast na řadě akcí, k nimž se sbírka připojila. Vlastním projektem byly výstava *Letra y fotografía en la vanguardia checa. Sutnar – Sudek y la editorial Družstevní práce*, kterou připravila L. Vlčková ve spolupráci s J. Mlčochem a I. Knobloch pro muzeum MUVIM ve Valencii (Museu Valencia de la Il·lustració i de la Modernitat, 27.7. - 24.9. 2006) a která byla na závěr roku úspěšně reprízována v hlavní budově UPM pod názvem *Družstevní práce: Sutnar – Sudek*. Tato výstava s obsáhlým katalogem završila nové, detailní zpracování knižní grafiky a fotografií z okruhu DP, především reklamní tvorby Josefa Sudka.

Prestižní zahraniční akcí roku 2006 byla reprezentativní výstava *Alphonse Mucha: the Czech Master of Belle Epoque*, zahrnující Muchovu tvorbu od nejslavnějších plakátů po ilustrace, uměleckořemeslné návrhy a akcidenční tisky (připravil ji Petr Štembera spolu s M. Sylvestrovou z brněnské Moravské galerie). Zahájena byla 1. 9. v japonském Kjótu (Museum Eki), odkud putovala do dalších měst v Japonsku. Kontakty s japonskými partnery vyústily v uplynulém roce i v další společné akce. Početná zápůjčka české knižní ilustrace 20. století byla představena na výstavě *Illustration for Children in Czech and Its Relation with Animation Films*, konané od srpna 2006 na řadě míst v Japonsku (Museum Eki Kjóto, Obihiro Museum of Art a další). Na výstavě spolupracovala L. Vlčková, která ji v Kjótu uvedla přednáškou o dětské knize 20. - 30. let. Sběrka UPM byla zastoupena i na přehlídce dětských knih BIB Japan 2006 s doprovodnou výstavou *Czech Children Book Artists in 1920s´ and 1930s´* (Ashikaga Museum of Art, Hiratsuka City Museum of Art, Shizuoka Art Gallery a další místa) a organizačně se podílela na přípravách putovní výstavy *Japanese Posters - Today* ze sbírek koncernu Dai Nippon Printing Co. Tokyo, kterou zahájila Neue Sammlung v Mnichově a reprízovaly sbírky v Zürichu, Frankfurtu n. M., v roce 2007 pak v Praze a Berlíně (spolupráce R. Vondráček).

Fond české fotografie byl soustavně zpřístupňován v muzejní Galerii Josefa Sudka, v prostorách Sudkova bytu na Úvoze, kde v uplynulém roce J. Mlčoch představil fotografické dílo *Pavla Hrdličky, Rudolfa Jandy* a fotografie *Josefa Ehma* ze 30. - 40. let. Dosud neznámá kolekce japonských fotografií z doby kolem roku 1900, kterou získalo UPM z Hlouchovy sbírky, byla od září do prosince 2006 vystavena ve Středočeském muzeu v Rožtokách pod názvem *Japonsko Joe Hlouchy* (autory F. Suchomel a J. Mlčoch). K akcím muzea patřila též výstava *Mistři české fotografie*, uspořádaná pro firmu Zentiva (J. Mlčoch).

Společně s Archivem hlavního města Prahy, Nadací Gerharta Hauptmanna Düsseldorf a společností Communicatio Humana byl realizován projekt *Německojazyčná literatura z Prahy a českých zemí: knižní umění a plakát 1900-1939*, který v sálech Clam-Gallasova paláce od 15.6. do 17.9. 2006 představil českému publiku méně známá díla českoněmeckých grafiků a ilustrátorů počátku 20. století (spoluautory R. Vondráček a P. Štembera).

Za zmínku také stojí odborná účast UPM na výstavě *Biedermeier. The Invention of Simplicity* (Milwaukee Art Museum, USA, 13.9.06 - 1.1.07), do níž byly například zařazeny málo známé návrhy na pokojové výmalby (spolupráce R. Vondráček). Svě zastoupení měla sbírka na prestižní expozici *Modernism: Designing a New World* ve Victoria & Albert Museum v Londýně (6. 4. - 23. 7. 06, mj. díla L. Sutnara, J. Sudka a J. Rösslera), na výstavě evropské

fotografie 20. století *In the Face of History* v Barbican Artgallery v Londýně, na repríze *Pictorialist Photography in Europe* v Saint Louis Art Museum, St. Louis, Missouri, a na mnoha dalších výstavních akcích, vyžadujících obvykle odbornou pomoc pracovníků sbírky:

V okovech smíchu: Karikatura a české umění 1900-1950, NG v Praze, 7.2. - 9.5.2006
Běla Kolářová, NG – Veletržní palác, 2.2. – 23.4.2006
Zlaté časy médií – Média ve vědě a umění, Národní muzeum, 14.2. – 15.4.2006
Mozart - Experiment Aufklärung im Wien des ausgehenden 18. Jahrhunderts, Da Ponte Institut, Albertina Wien, 17. 3. – 20. 9. 2006
Tajuplný svět Julese Verne, Severočeské muzeum v Liberci, 17.3. – 23. 4.2006
Praha hlasem Holana, Institut Cervantes v Praze, 5.4. – 25.5.2006
Du bon du coeur: Poklady francouzského středověkého umění, Muzeum umění Olomouc, 1. 6. - 30.7.2006
Pražský hrad ve fotografii 1900-1939, Správa PH, Starý královský palác, 11.8. 2006 – 14.1. 2007 (poskytnuty faksimile)
Historické tapety v interiérech hradů a zámků, Národní památkový ústav Praha, NPÚ České Budějovice, Státní zámek Třeboň, 17.8. – 17.9. 2006
Fotogenie identity. Paměť české fotografie, Pražský dům fotografie, 15.9. – 5.11.2006
Miroslav Wagner – knižní a užitá grafika, Muzeum Prostějovska, Prostějov 7. 9. – 29.1 10. 2006
V barvách chorobných. Idea dekadence a umění v českých zemích 1880 - 1914, Obecní dům v Praze 7.11.2006 – 18.2.2007
Pražské usedlosti II., Útvar rozvoje hl. města Prahy, Staroměstská radnice, 24.11. 2006. – 25.3.2007
Vánoční pohledy 1900 – 1940, Národní památkový ústav v Českých Budějovicích, Státní zámek Hluboká 1.12. – 31.12.2006

Vědeckovýzkumná a publikační činnost

Sbírka se v souladu s grantovým výzkumem, dokumentujícím instituce českého moderního designu, zaměřila na významný podíl Družstevní práce (včetně periodik Panorama a Žijeme) a její dceřiné Krásné jizby na utváření nového životního stylu v meziválečném Československu. Výsledkem vědeckovýzkumné práce byla nejen výstava a bohatě ilustrovaná doprovodná publikace (ve španělsko-anglické verzi pro MUVIM a v pozměněné česko-anglické verzi pro UPM), ale i další shromážděný materiál, včetně úplného soupisu knižní produkce Družstevní práce, který byl zveřejněn on-line na webových stránkách UPM (sestavila L. Vlčková, ediční spolupráce A. Řiháčková).

Detailní rešerše odpovídající výzkumnému záměru UPM byly uskutečněny též k dalším výstavám: zkoumány byly počátky české a českoněmecké plakátové tvorby, podoby plakátové reklamy 30. let (P. Štembera), spolupráce fotografa Pavla Hrdličky s reklamními ateliéry v Baťově Zlíně či rané práce Josefa Ehma (J. Mlčoch). V souvislosti s přípravou konference ORACLE byla podrobně zpracována historie sbírky fotografie UPM a její role v dějinách oboru (J. Mlčoch). Nemenší pozornost byla věnována teoretickému a metodologickému rámci výzkumu - analyzován byl samotný pojem designu, na příkladu prací J. Chaluppeckého, R. Barthesse či V. Flussera byly sledovány fenomenologické, strukturalistické a jiné koncepty designu (R. Vondráček).

Dalším grantovým projektem, na jehož plnění se sbírka podílela, se stala příprava výstavy a knihy o českém biedermeieru (ediční grant *Publikace Umění biedermeieru v českých zemích*, GA ČR, č. 408/06/1746, řešitel R. Vondráček s kolektivem autorů). Vypracována byla koncepce publikace i výstavy, započaty byly práce na rukopisech statí a katalogových hesel. Od října 2006 probíhaly rovněž práce na projektu *Ornamental Prints. Dissemination of Design from the Renaissance to the Biedermeier Period*, na němž UPM kooperuje

s Österreichisches Museum für angewandte Kunst Wien a s Kunstbibliothek Berlin. Projekt získal podporu EU v rámci programu Culture 2000, jeho cílem je zpracování a on-line zpřístupnění fondů ornamentálních rytin ve zmíněných institucích (koordinátor R.Vondráček). Nově byla podána žádost o grant na výzkumný a ediční projekt Krajinomalba na výstavách Krasoumné jednoty 1840-1890 a její dobová reflexe (L. Vlčková).

Pracovníci sbírky se dále věnovali řadě dílčích odborných úkolů v souvislosti s přípravou zápůjček, poskytováním reprodukcí a služeb badatelům. Provedli rešerše pro připravované výstavy, např. pro *Cold War Modern* ve V&A Museum Londýn (L.Vlčková, J.Mlčoch), pro bavorskou zemskou výstavu *Bayern- Böhmen* (Haus der Bayerischen Geschichte, Zwiesel) a pro *Modernity in Central Europe* v National Gallery of Art ve Washingtonu (J.Mlčoch, P. Štembera). Vypracována byla koncepce výstavy české fotografie 20. století pro Kunst- und Ausstellungshalle Bonn (J. Mlčoch).

Sbírku grafiky a fotografie navštívilo cca. 50 badatelů, např. Setsuko Shibata z Japonska, Ann Thomas z National Gallery of Canada, Virginia Hackert z Paul Getty Museum, Mathew Witkovsky z National Gallery of Art Washington, Sophie Hackett z Art Gallery of Ontario, Kate Bush z Barbican Artgallery London, Barbara Auer z Kunstverein Ludwigshafen, Carol Mc Cusker z Museum of Photographic Art San Diego (se skupinou amerických sběratelů), Monika Faber a Maren Gröning z Albertiny Wien, Hartmut Binder z Ditzingen, Armas Ketonen z Tampere a mnozí další.

K prezentaci vědecké práce přispěla účast na odborných konferencích. J. Mlčoch vystoupil s referátem na mezinárodní konferenci kurátorů sbírek fotografie XXXIV ORACLE PRAGUE 2006 konané 9.-12.11.2006 v Praze, které se zúčastnilo 120 hostů ze zahraničí (v UPM pro ně připravil i výběr sbírkových exponátů). R.Vondráček vystoupil na symposiu k problematice 19. století v Plzni, tentokrát nazvaném Opomíjení a neoblíbení v české kultuře 19. století, s příspěvkem k dějinám optickomechanických zábav (Fantasmagorie v Praze). I. Knobloch se účastnila doktorandské komise na Université de Paris – Sorbonne, Institut de l'histoire de l'art.

Ke zvýšení odborné kvalifikace přispěla účast Jitky Štětkové a Anny Oplatkové na konferenci restaurátorů a konzervátorů v Chebském muzeu a na semináři Konzervace fotografických materiálů poškozených živelními pohromami, pořádaném v NTM v Praze. Lucie Vlčková absolvovala Školu muzejní propedeutiky AMG ČR a pokračovala v doktorandském studiu na FF UK.

V rámci studijních a kurýrních cest pracovníci navštívili řadu sbírkových institucí, např. Museum Eki Kjóto, Milwaukee Art Museum, St. Louis Art Museum, Art Institut Chicago, Metropolitan Museum New York, MUVIM Valencie, Kunsthalle Bonn, Victoria & Albert Museum Londýn, Museum für angewandte Kunst Frankfurt a/M., MAK Wien, Kunstbibliothek Berlin.

Dílčí výsledky výzkumné práce byly publikovány nebo prezentovány formou přednášek (viz dále).

Přehled publikační činnosti pracovníků sbírky za rok 2006:

Letra y fotografía en la vanguardia checa. Sutnar – Sudek y la editorial Družstevní práce,

MUVIM, Valencia (ed. L. Vlčková, texty L.Vlčková, I.Knobloch, J. Mlčoch, V. Lahoda)

Družstevní práce: Sutnar-Sudek, UPM, Praha (ed. L. Vlčková, texty L.Vlčková, I.Knobloch, J. Mlčoch, V. Lahoda)

Družstevní práce - soupis knižní produkce, www.upm.cz (sestavila L. Vlčková)

Alphonse Mucha: the Czech Master of Belle Epoque, NHK Promotions Co., Ltd., Tokyo

(texty P. Štembera, M. Sylvestrová)

Německojazyčná literatura z Prahy a českých zemí: knižní umění a plakát 1900-1939, UPM a AHMP, Praha (texty R.Vondráček, P. Štembera et al.)

Uměleckopřemyslové museum v Praze - sbírka fotografie, UPM, Praha (J. Mlčoch)

Japonsko Joe Hlouchy, Středočeské muzeum v Roztokách (text a CD-ROM, F. Suchomel, J. Mlčoch)

Antonín Jan Gareis st. (1793-1863), in: Saur Allgemeines Künstler-Lexikon, München – Leipzig, Bd. 49, s. 279 - 280 (R. Vondráček)

a dále spolupráce na výstavních katalogích *Mozart - Experiment Aufklärung im Wien* (Albertina Wien), *Biedermeier. The Invention of Simplicity* (Milwaukee Art Museum), *Pražský hrad ve fotografii 1900 - 1939* (Správa Pražského hradu) a rovněž na vydání publikace *František Drtikol: Pracovní kniha fotografií* (vydalo nakladatelství Svět ve spolupráci s UPM).

Ostatní kulturní aktivity

Uskutečnily se desítky přednášek pro návštěvníky muzea ve stálé expozici a výstavách, v rámci přednáškového cyklu UPM věnovaného institucím moderního designu i pro studenty středních a vysokých škol, např. na téma:

Zlín – centrum reklamní fotografie a filmu, UPM (J. Mlčoch)

Děláme to za peníze (česká živnostenská fotografie 1900-1950), VŠUP Praha (J. Mlčoch)

Ladislav Sutnar, Prague College a North Carolina State University Prague (I. Knobloch)

Profesionální reklamní plakát 1900 - 1940, UPM a Středoevropská škola reklamy (Petr Štembera)

Rostlo stranou (česká živnostenská fotografie 1900-1950), fakulta designu UJEP Ústí n.L. (J. Mlčoch)

Družstevní práce a umělci jejího okruhu, UPM (L. Vlčková)

Dětská kniha 20.-30. let z produkce DP, Museum Eki Kjóto (L. Vlčková)

Umělecký průmysl, nebo design?, UPM (R. Vondráček)

Fantasmagorie a počátky nových médií, fakulta designu UJEP Ústí n.L. (R. Vondráček)

Rozhovory a komentáře k výstavám byly také poskytovány Českému rozhlasu, České televizi a dalším médiím.

Úzká spolupráce s vysokými školami zahrnovala jak externí výuku (R. Vondráček vedl semináře Teorie designu v magisterském studiu VŠUP v Praze), tak účast v komisích a radách (J. Mlčoch byl členem vědecké rady Fakulty užitého umění a designu UJEP v Ústí n.L., členem klauzurní komise atd.). Zastoupení měla sbírka rovněž v radě Ministerstva kultury pro hodnocení projektů ve výzkumu a vývoji v oboru výtvarného umění (R. Vondráček), ve vědecké radě a nákupní komisi Památníku národního písemnictví (P. Štembera, R. Vondráček), v Akademii designu (I. Knobloch), v nákupní komisi Archivu NG (R. Vondráček) a Severočeského muzea v Liberci (J. Mlčoch).

Významnou událostí pro sbírku fotografie UPM bylo vyhlášení ceny Osobnost české fotografie 2005, kterou Asociace profesionálních fotografů ČR v minulém roce udělila J. Mlčochovi a V. Birgusovi za přípravu projektu Česká fotografie 20. století.

Personalie

Sbírka pracovala v roce 2006 v nezměněném personálním složení.

PhDr. Radim Vondráček

vedoucí kurátor sbírky užité grafiky a fotografie UPM

3. Sbírka nábytku, prací z kovů a designu

Akvizice

Podařilo se získat dřevěný reliéf s vegetativními motivy z ateliéru J. Drahoňovského a B. Kafky z r. 1925, který byl součástí rámu gobelinů s alegoriemi řemesel od F. Kysely na pařížské výstavě dekorativního umění v r. 1925 (z dotace MKČR).

Za další významnou akvizici lze považovat dvě adaptabilní křesla s volnými polštáři od J. Halabaly (potah původní, velmi zachovalý), č. kat. H-70 z počátku 30. let 20. století, vyráběné UP závody v Brně (figuruje na řadě dobových fotografií a firemních katalogů). Byly získány od soukromé majitelky za velmi výhodnou cenu.

Důležitou akvizicí do sbírky kovů je kolekce současného šperku od střední a nejmladší generace českých šperkařů – P. Vogela, J. Novákové, S. Grebeníčkové, H. Lamra, J. Kučery, L. Hájkové a M. Papcůna (převážně brože a prsteny z tradičních i nových materiálů v originálním designu).

Péče o sbírky

Depozitář dřevořezb v přidělené místnosti v Kamenici nad Lipou byl postupně vybavován posuvnými rošty a policemi s cílem umístění sbírky dřevořezb, přemístěné sem z pražského depozitáře.

V depozitáři na Chlumíně proběhla reorganizace uložení sbírek na základě přemístění části sbírek textilu a grafiky do jiných prostorů a následně lepší rozložení sbírky nábytku v těchto prostorách usnadňující přístup a umožňující úklid.

Pokračovala lokace předmětů přenesených v r. 2005 do zrekonstruovaného trezoru (šperky, liturgické nádoby, hodinkové strojky, slonovina, minerály a emaily).

Expozice Pražský kabinet šperku v Hergetově cihelně byla evakuována z důvodu nebezpečí povodně a následně byla na žádost provozovatele zrušena.

Skla vitrín se šperky ve stálé expozici byla opatřena bezpečnostními foliemi.

Prezentace sbírek

Expozice v zámku Nové Hrady u Litomyšle byla rozšířena o 6 místností (66 sbírkových předmětů) včetně expozice věnované dárci UPM dr. Jiřímu Emlerovi.

Sbírka se podílela na tuzemských i zahraničních výstavách početnými zápůjčkami (Družstevní práce – 18 exponátů, Modernismus, Valencie – 21 exponátů, Karel IV. – 15 exponátů, Poklady franc. středověkého umění – 30 exp.).

Katalogy

D. Karasová se podílela na přípravě výstavy a katalogu „Na čtyřech nohách“ – historického vývoje sedacího nábytku z Pražského hradu s několika zápůjčkami z UPM.

P. Matějovičová spolupracovala na přípravě výstavy a katalogu Bohuslav Hasištejnský a jeho doba.

Přednášková a vědecko výzkumná činnost

Odborní pracovníci sbírky se zúčastnili mnoha přednášek a provádění ve stálé expozici i v krátkodobých výstavách v rámci propagační činnosti UPM i externě.

Vyučovali na vysokých školách (Prague College, Centre for International Education Exchange, Rudolfská Akademie).

D. Karasová spolupracovala s J. Uhlířem při zpracování sbírky ohýbaného nábytku UPM a následném restaurování nejchoulostivějších exponátů z této sbírky (výplet sedáku Boppardských židlí M. Thoneta).

Pracovníci se podíleli na zpracování grantů UPM – institucionální, Biedermeier.

Daniela. Karasová

Vedoucí kurátor sbírky nábytku a kovů

4. Sbíрка textilu, módy a hraček

V oblasti péče o sbírky bylo velkým pozitivem získání finanční podpory MK v rámci ISO, která umožnila vylepšit uložení nejchoulostivějších oděvů. Současně jsme přestěhovali do nového depozitáře v Kamenici sbírku parament. Z fondů ISO jsme získali i finance na restaurování konvolutu oděvů pro výstavu pražských módních salónů. Protože byly zjištěny určité nesrovnalosti v evidenci a skutečném stavu a v souvislosti s odchodem správkyně depozitáře do důchodu bylo započato s inventurou sbírky historického textilu, která pokračuje i v roce 2007. Při té příležitosti rychlým tempem pokračuje digitalizace sbírky.

Přes jisté vylepšení prostorové situace v depozitáři historického i moderního textilu přestěhováním části fondů na Kamenici je stále značná část sbírek uložena nevyhovujícím způsobem v nahodilém úložném nábytku, často přeplněném. Zlepšení postupuje velmi pomalu. Dalším problémem je, že při současném výstavním provozu dvě restaurátorky textilu zvládají pouze připravovat exponáty na výstavy zatímco fragilní charakter textilního materiálu vyžaduje soustavnou základní péči o každý předmět od momentu jeho přijetí do sbírek.

Ve vědeckovýzkumné činnosti pokračoval intenzivní výzkum ve všech rozpracovaných tématech v rámci grantů i mimo ně. Dílčí výsledky jsme prezentovali jak formou spolupráce na výstavách, formou publikační, přednáškovou, tak i lektorskou činností ve stálé expozici. Velkou pozornost budilo vystavení pohřebních šatů Markéty Františky Lobkovicové, rozené Dietrichsteinové z roku 1616, které byly zapůjčeny Regionálním muzeem v Mikulově a které jsou světovým unikátem.

V rámci nové akce Hračkobraní na zámku v Kamenici nad Lipou, kterou organizuje městské muzeum, sbírka spolupracovala na ukázkách oceněných dřevěných hraček z 60tých a 70tých let 20. století. Započala jednání se soukromým sběratelem hraček a část jeho dřevěných hraček byla vystavena po celou sezónu. Hračky jako výstavní téma se zde ukazuje návštěvnický atraktivní, což se ukazuje i na zvýšené návštěvnosti zámku.

Eva Uchalová

Vedoucí kurátor sbírky textilu, módy a hraček

III. Oddělení prezentace sbírek

Prezentační činnost muzea se soustředila na:

- a/ přípravu a pořádání výstav v hlavní budově, mimo budovu a v zahraničí, smaostatné
- b/ zápůjčky exponátů na výstavy v zahraničí
- c/ průběžné obměny a doplňování stálé expozice v hlavní budově a expozic mimo Prahu
- d/ ediční činnost - neperiodické publikace, poskytování reprodukcí děl ze sbírek
- e/ propagaci muzejní nabídky
- f/ obchodní a marketingovou činnost
- g/ přípravu programů pro návštěvníky

a, b/ výstavy a zápůjčky

V hlavní budově UPM uspořádalo 5 výstav s celkovou návštěvností 43.230 osob. Nejvyšší návštěvností se těšila výstava Maria Callas & Swarovski: Šperky na jevišti (25.126 osob). Hlavním odborným přínosem sezóny však byly výstavy a publikace Sklo a světlo 150 let Sklářské školy v Kamenickém Šenově (Milan Hlaveš a kol.) a výstava Družstevní práce: Sutnar Sudek (Lucie Vlčková a kol.). Přehled všech výstav je uveden v tabulce.

Museum rozvíjelo své aktivity i pořadatelstvím (nebo spolupořadatelstvím) šesti výstavních akcí mimo hl. budovu, mezi nimiž vyniká cyklus komorních výstav v Galerii Josefa Sudka a 1. festival dřevěné hračky na zámku Kamenici nad Lipou nebo výstava fotografií Joe Hlouchy ve Středočeském muzeu v Roztokách.

Na komerční bázi se podařilo připravit i převzatou výstavu „100 ikon českého designu“ v nákupní Galerii Vaňkova v Brně. Prezentaci v Brně předcházelo uvedení této výstavy v Miláně v Triennale di Milano v únoru a březnu, které podpořilo MK ČR.

Samostatnou výstavu děl z vlastních fondů „Písmo a fotografie v české avantgardě“ pak UPM spolupořádalo ve španělské Valencii v Museu Valencia de la Ilustracio i de la Modernita. Výstavu doprovázel i katalog.

Významné zápůjčky celkem 417 děl poskytlo UPM do zahraničí na 18 různých výstav mezi nimiž vynikla přehlídka českého skla „Czech Glass in the Age of Adversity – 1948 – 1980“ v Takomě (USA) a Koldingu (Dánsko). V Japonsku byla zahájena putovní výstava děl Alfonse Muchy připravená ve spolupráci s Moravskou galerií v Brně. Probíhaly současně přípravné práce na výstavě r. 2007 s důrazem na finanční a organizační kapacitu muzea. Činnost zajišťuje produkčně Veronika Pecová, která se stará i o stálé expozice, registrarem je Ivana Quilezová.

c/ stálá expozice:

Před vstupem do expozice byl instalován definitivní tirážní panel s vitrínou pro instalaci významného exponátu. Tzv. Karlštejnský poklad byl instalován do vhodnější vitríny s vlastním osvětlením. Současně byly doplněny definitivní úvodní texty ke všem sálům, texty v expozici kovů a texty k hodinovým strojkům (v českém a anglickém jazyce). V expozici probíhaly dílčí změny s ohledem na vyžádané zápůjčky. Přípravovala se obnova expozice o vývoji porcelánu v českých zemích na zámku v Klášterci nad Ohří. Současně byl vybaven zámek v Kamenici nad Lipou vitrínami v souvislosti s připravovaným darem sbírky hraček Františka Kyncla. Expozice Příběh vlákna byla doplněna o krátkodobou zápůjčku restaurovaného renesančního oděvu Markéty Františky Lobkowiczové roz. Dietrichsteinové(z Míkulova).

Stálou expozici v hlavní budově navštívilo 40.357 osob, Kamenici nad Lipou 8.350 osob, expozici porcelánu v Klášterci nad Ohří 15.971 osob, Galerii Josefa Sudka 2403 osob.

d/ ediční činnost

Muzeum vydalo čtyři publikace k výstavám z vlastních fondů: *Družstevní práce: Sutnar – Sudek* (ČJ/AJ), *Sklo a světlo: 150 let sklářské školy v Kamenickém Šenově* (ČJ a AJ), *Letra y fotografía en la vanguardia checa, Sutnar – Sudek y la editorial Družstevní práce* (ŠP/AJ) a jednu publikaci k putovní výstavě připravené v zahraničí: *Japonský plakát – dnes* (AJ/NJ, ČJ). Současně probíhaly přípravy na vydání katalogu *Praha zábavná 1900–1930* (pro výstavu v MUVIM, Valencie 2007).

UPM spolupracovalo na třech dalších publikacích a CD: *Alphonse Mucha – the Czech Master of Belle Epoque* (ve spolupráci s MG Brno pro japonské Kjóto, AJ), *Japonsko Joe Hlouchy*, CD + booklet (Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy, ČJ/AJ), *Německojazyčná literatura z Prahy a českých zemí, knižní umění a plakát 1900–1939* (Communication Humana, ČJ/NJ).

Současně byly redigovány a překládány texty ke všem výstavám UPM a připraveny neperiodické propagační tiskoviny: pro zámek Kamenice n. Lipou, leták k Pražské muzejní noci atp. Pro konferenci kurátorů fotografie vznikl podrobný soupis činnosti sbírky fotografie od r. 1989 po současnost.

Bylo vyřízeno 60 domácích a 43 zahraniční žádosti o poskytnutí reprodukcí exponátů ze sbírek UPM. Kromě přímých úhrad souvisejících nákladů byly získány 63 titulů a 203 publikace a 20 CD výměnou za poskytnuté služby. Práci edičního úseku zajišťuje Alena Bártová.

e/ propagace nabídky muzea:

Po celý rok probíhala kontinuálně propagace stálé expozice a pořádaných výstav (řádková inzerce, webové stránky muzea, propagační materiály a plakáty). Největší účinek měla propagace v souvislosti s výstavou Šperky na jevišti: Maria Callas a Swarovski a to především finanční podpoře spolupořadatele a partnerským smlouvám v celkovém objemu bezmála tři milióny korun. Pokračovala spolupráce s mediálními partnery (ČRo, R1, Art and Antiques). V polovině roku jsme získali nového mediálního partnera – Czechdesign.cz a dalšího významného mediálního partnera – týdeník The Prague Post. Ke každé výstavě byly připraveny propagační letáčky, které sloužily návštěvníkovi jako základní informace o výstavě, na některé větší výstavy byla využita placená distribuce v Praze. Kromě propagace výstav a dalších akcí v hlavní budově UPM byla věnována pozornost propagaci Galerie Josefa Sudka, kde probíhají již desátý rok několikaměsíční fotografické výstavy. Letáčky k tamním výstavám zároveň slouží jako pozvánky na vernisáž. Přímá komunikace s novináři při otevření výstavy a distribuce tiskových zpráv a fotografických materiálů je samozřejmostí.

Zámek Kamenice nad Lipou byl propagován prostřednictvím rozesílání tiskových zpráv novinářům u příležitosti konání různých akcí, mezi nimiž vyniklo Hračkobraní – 1. ročník festivalu dřevěné hračky, které výraznou měrou přispělo ke zviditelnění samotného zámku. Pořadatelem prvního ročníku bylo město Kamenice nad Lipou, realizátorem Městské muzeum v Kamenici nad Lipou a Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze.

Průběžně byla navazována spolupráce s novými novináři a časopisy, dále byl aktualizován e-mailový a poštovní adresář novinářů a kulturních institucí.

K výstavám se standardně pořádají tiskové konference s tiskovými zprávami, CD s reprodukcemi významných exponátů, poskytují katalogy atp. Řada kurátorů vystoupila ve sdělovacích prostředcích ať už v souvislosti s vlastními akcemi muzea nebo na pozvání médií. Komunikaci zajišťuje Markéta Pravdová.

f/ Obchodní a marketingová činnost:

UPM nadále poskytovalo prostory pro společenské akce, natáčení, filmování a fotografování v UPM na komerční bázi. Byly organizovány prohlídky s lektorem ve stálé expozici (32), pokračovala komunikace s cestovními kanceláři za účelem akvizice návštěvníků, sledování komisního prodeje publikací UPM, pravidelné doplňování zboží do muzejní prodejny atd. Probíhaly komerční zápůjčky diapozitivů. Optimalizovalo poskytování služby Audioprůvodce (zakoupením zařízení místo nájmu), prohloubilo a zjednodušilo spolupráci se společnostmi Naga a Modernista na provozu muzejního obchodu, především zrušením duplicitních komisních prodejů a jednorázovým prodejem zásob zboží v souvislosti s předcházejícími publikačními aktivitami (spol. Trico). Byla změněna struktura

vstupného a dále zvažovány různé varianty prodeje a kontroly vstupenek, ale k zásadní změně systému nedošlo. Obchodní aktivity koordinuje Hana Meissnerová.

g/ příprava programů pro návštěvníky

V rámci výchovně vzdělávacího systému Dotkněte se muzea byly realizovány aktivní programy ke všem krátkodobým výstavám v hlavní budově UPM.

Programové úterky v UPM nabídly návštěvníkům kromě volného vstupu každé úterý od 17 do 19 hodin komentované prohlídky stálé expozice, krátkodobých výstav a cykly přednášek vztahujících se ke sbírkovému fondu muzea. Byl dokončen cyklus přednášek *13x České instituce moderního designu*, vycházející t tématu z institucionálního odborného grantu, a zahájen cyklus *Materiály*. Třetí muzejní noc v UPM Praha *Čas(ování) v museu(p)m_s* tématem času, zaměřená jako již druhá v pořadí na jiné než vizuální vnímání, přilákala upoutávkou *Nalad'te se(i) na ticho, uslyšíte čas_do UPM 8 021* návštěvníků.

Ve spolupráci s katedrou výtvarné výchovy PedF UK v Praze byla realizována jedenáctá výtvarná dílna *Mezi vlákny* k výstavě *Métissages*, současné umění a textil. Na základě nabídky témat zpracovaných kurátory UPM připravili studenti katedry výtvarné výchovy dva programy k sálu hodin a hodinek stálé expozice a program k nábytku.

Výsledkem spolupráce s katedrou občanské výchovy PedF UK v Praze je vytvoření programu pro školy *Cestujeme v čase* k sálu hodin a hodinek připravený studenty v semináři muzejní pedagogiky, který byl nejen veřejně prezentován, ale i zkušebně realizován pro studenty primy Přírodního gymnázia v Praze. Pro studenty Centrum muzejní pedagogiky UPM v Praze připravilo 4 celorepublikové semináře *Partnerství mezi muzeem a školou jako nástroj obnovy ducha komunity* za finanční podpory velvyslanectví USA

a podílelo se na zpracování závěrečné grantové zprávy programu.

Vánoční dílna pro veřejnost *Ke stolu* nabídla návštěvníkům inspiraci exponáty stálé expozice a možnost vytvořit si dekor vlastního hrnku.

Partnerem výtvarného ateliéru UPM v Praze byla i v tomto roce firma KOH-I-NOOR HARDMUTH v Českých Budějovicích. Návštěvnost žáků škol v UPM v r. 2006 činila celkem 15.129 návštěvníků, tzn. o 11 % více než v minulém roce. Programy pro návštěvníky připravuje Vladka Sehnalíková.

Dušan Seidl

vedoucí odd. prezentace sbírek

Uměleckoprůmyslové museum v Praze
Výstavy – výkaz za rok 2006

1/ výstavy v hlavní budově muzea

Název výstavy	Termín	Kurátor / komisař za UPM Pořadatelé	Návštěvnost, počet osob celkem a průměr denní	Náklady	Výnosy vstupné	Programy a akce v rámci výstavy
Maria Callas & Swarovski: Šperky na jevišti	21. 1. – 26. 3. 2006	Corinaldi / D. Seidl	25.126 osob, 449 denně	82.622,-	1,108.422,- zahr. partner: 83.668,-	program pro školy <i>Šperky na jevišti</i> cyklus komentovaných prohlídek
Méttisages: současné umění a textil	13. 4. – 28. 5. 2006	Yves Sabourin / D. Seidl	3.661 osob, 89 denně	142.002,-	103.195,-	samoobslužný aktivní program ve výstavě pracovní listy výtvarná dílna pro veřejnost <i>Mezi vlákny</i> komentované prohlídky
Sklo a světlo. 150 let sklářské školy v Kamenickém Šenově	15. 6. – 17. 9. 2006	M. Hlaveš	9.679 osob, 118 denně	615.937,- katalog: 106.200,-	324.415,- MK: 300.000,- SŠKŠ: 160.030,-	samoobslužný aktivní program ve výstavě cyklus komentovaných prohlídek
Subjective X Objective. Jiří Pelcl X Design	5. 10. – 26. 11. 2006	M.Hlaveš	3.827 osob, 83 denně	448.871,-	208.165,- MK: 100.000,- sponzor: 50.000,- (nezapl.)	samoobslužný aktivní program ve výstavě pracovní listy program pro školy <i>Subjective x Objective</i> cyklus komentovaných prohlídek
Družstevní práce. Sutnar-Sudek	14. 12. 2006 – 18. 2. 2007	L. Vlčková	937 osob, 59 denně (do konce 2006)	270.473,- katalog: 257.576,30,-	61.680,- (do konce 2006) MK: 200.000,-	samoobslužný aktivní program ve výstavě program pro školy <i>Pod povrchem věcí</i> komentovaných prohlídek

2/ výstavy mimo budovu muzea:

	Kurátor / komisař za UPM Pořadatelé	Návštěvnost, počet osob celkem a průměr denně	Náklady	Výnosy (vstupné)	Sponzoři	Tištěné materiály propagace
rie Josefa Sudka	J. Mlčoch	692 osob, 10 denně	3.540,-	5.015,-	Art & Antiques, Český rozhlas, Radio 1	pozvánka
		1.006 osob, 13 denně	3.108,-	4.955,-	Art & Antiques, Český rozhlas, Radio 1	pozvánka
		716 osob, 12 denně	6.723,50,-	4.245,-	Art & Antiques, CZECHDESIGN. CZ, Český rozhlas, Radio 1, The Prague Post	pozvánka
ovka Brno	D. Seidl / UPM, ECE Projekt managemen t Praha s.r.o.		465.605,70,-	481.540,- z toho MK – 280.000,- ECE - 201.540,-		
a.s.	J. Mlčoch / UPM, Zentiva a.s.					
muzeum Roztoky u Prahy	J. Mlčoch					
			112.218,-	114.176,- (142.720 - 20% městu Kamenice n/Lipou)		

3/ výstavy v zahraničí:

Název výstavy	Místo konání	Termín	Kurátor / komisař za UPM Pořadatelé	Počet exponátů	Náklady	Výnosy
Shapes and Spaces: The Collections of the MDA Prague	Ricardo de Espírito Santo Silvia Foundation, Lisabon	12. 10. 2005 – 29. 1. 2006		212		pouze za rok 2006 – prodej katalogů: 38.180,-
100 Czech Design Icons	Fondazione La Triennale di Milano	15. 2. – 15. 3. 2006				351.746,30,- (z toho MK – 267.000,- CCC Milano – 51.546,30,- Uniq – 33.200,-)
...beyond surface – Czech photography / mass culture / Sudek, Sutnar	Museu Valencia de la Ilustracio i de la Modernitat	26. 7. – 9. 9. 2006			258.548,-	701.326,-

4/ zápůjčky do zahraničí:

Název výstavy	Místo	Termín	Počet exponátů
Czech Glass 1945 – 1980 „Design in the Age of Diversity“	1/ Glass Museum Tacoma, Seattle 2/ Koldingus Museum,	1/ 14. 1. – 18. 6. 2006 2/ 29. 8. 2006 – 15. 1. 2007	102

	Kolding Dánsko		
Pictorialist Photography in Europe, 1888 – 1918	1/ Musée des Beaux Arts, Rennes 2/ St. Louis Art Museum, Missouri	1/ 18. 10. 2005 – 15. 1. 2006 2/ 17. 2. – 14. 5. 2006	9
Princely Patrons	Liechtenstein Museum, Wien	6. 11. 2005 – 29. 1. 2006	4
Mozart 2006	Da Ponte Institut, Albertina Wien	17. 3. – 17. 9. 2006	35
Modernism: Designing a New World	1/ V&A Museum, London 2/ MARTa Herford, Německo	1/ 6. 4. – 23. 7. 2006 2/ 16. 9. 2006 – 7. 1. 2007	29
Slezsko – perla v české koruně	Muzeum Miedzi v Legnicy	22. 4. – 8. 10. 2006	6
Die Schätze der Neuen	Schloss Halbturn	26. 4. – 29. 10. 2006	5
			1
BIB Japan 2006	8 míst v Japonsku	24. 6. 2006 – 2. 7. 2007	1
Kouzelná flétna	Mozarthaus Wien	5. 7. – 30. 9. 2006	1
Illustrations for Children in Czech Republic	I.D.F. Inc. Tokyo 5 míst v Japonsku	3. 8. 2006 – 16. 7. 2007	101
Holy Roman Empire	Deutsches Historisches Museum Berlin	28. 8. – 10. 12. 2006	2
Alfons Mucha's Posters	Hayashi Co., Ltd., Tokyo 7 míst v Japonsku	1. 9. 2006 – 12. 11. 2007	61
Biedermeier: The Invention of Simplicity	Milwaukee Art Museum	13. 9. 2006 – 1. 1. 2007	21
In the Face of History	Barbican Art Gallery London	13. 10. 2006 – 28. 1. 2007	19
Céramique japonaise	RMN Musée de la céramique a Sevres	14. 11. 2006 – 26. 2. 2007	3
Himmleschöre und Höllenkrach	Gustav – Lübcke Museum Hamm	3. 12. 2006 – 11. 2. 2007	1
Askold Žačko	Muzeum mesta Bratislavy	30. 11. 2006 – 4. 2. 2007	16
Celkem: 18 zahraničních zápůjček, 417 exponátů			

IV. Restaurátorské oddělení

Převážná část práce zaměstnanců restaurátorského oddělení souvisela s prezentací sbírek ve vlastních expozicích UPM (dlouhodobých i krátkodobých), nebo s prezentací sbírkových předmětů při zápůjčkách jiným subjektům.

Určité množství předmětů bylo restaurátory ošetřeno kvůli akutním problémům, zjištěným při kontrolách depozitářů a expozic. Při stěhování sbírek a při inventurách také někdy vznikají požadavky na konzervátorské zásahy, protože drobné defekty na předmětech (např. uvolněné části) je vhodné opravit neprodleně, a tak předejít ztrátám, nebo zabránit dalšímu poškození.

V rámci preventivní ochrany restaurátoři ve spolupráci s kurátory a správci depozitářů pečovali o klimatický a světelný režim v depozitářích a expozicích, dohlíželi na balení a manipulaci, stanovovali podmínky pro vystavování a ukládání sbírkových předmětů, spolupracovali při zabezpečování sbírek, připravovali podklady pro externí restaurování a pod.

Pracovníci rest. odd. se také podíleli na adjustaci a instalaci exponátů, některé choulostivé předměty na výstavách sami instalovali. Jde např. o úpravy v expozici hodin a textilu. Textilní exponáty jsou na prezentaci velmi náročné a vyžadují pečlivou přípravu samotného sbírkového předmětu i pomocného materiálu.

K zápůjčkám na výstavní akce museli restaurátoři vypracovat *Protokoly o stavu předmětů*, celkem asi 1 530 ks.

Restaurování v roce 2006:

Zásadní restaurování	34 předmětů
Konzervování (běžné rest.)	555 předmětů
Celkem ošetřeno v UPM	589 předmětů

Externě restaurováno	11 předmětů
Externě rest. z dotací ISO D/c.....	24 předmětů

Petr Špaček

V. Centrum dokumentace sbírek

Centrum dokumentace sbírek (CDS) bylo vytvořeno v lednu 2006 na základě nového organizačního řádu UPM z důvodu potřeby systémového řešení evidence sbírkových předmětů a dokumentace archivní povahy za využití výpočetní techniky.

Úkolem CDS je uchovávat, zpracovávat a prezentovat sbírkové předměty a dokumentaci archivní povahy a v rámci muzea současně plnit funkci metodologického a koordinačního pracoviště pro digitalizaci a uchovávání textových a obrazových digitálních dat. Vedle samotné sbírkotvorné činnosti a vytváření a správy fotografické dokumentace sbírkových předmětů zajišťuje CDS současně též správu databáze Demus. Do konce roku 2006 bylo v databázi Demus evidováno téměř 75.000 inventárních záznamů. Databáze byla v průběhu celého roku sjednocována, byly vytvořeny nové tiskové sestavy a vypracovány návody a závazná doporučení pro kurátory sbírek za spolupráce s Metodickým centrem pro informační technologie v muzejnictví v Brně.

V roce 2006 získalo CDS v rámci dokumentace interiérové tvorby cenné materiály z pozůstalosti architekta Františka Trmače, obsahující původní návrhy zařízení pražského hotelu Internacional. Fond Trmač byl zařazen do nově vzniklé podsbírkoy Architektura, registrované do centrální evidence sbírek (CES). Sbírkové předměty ve správě CDS jsou obrazově dokumentovány a odborně zpracovány v databázi Demus.

Z prostředků ISO bylo v roce 2006 vyřešeno zálohování a archivace fotografické digitální dokumentace. Interní zpřístupnění obrazové dokumentace na samostatném serveru vytvořilo podmínky pro budoucí prezentaci sbírek UPM široké veřejnosti v prostředí internetu. Prvním krokem byla prozatím spolupráce s MK ČR na vizualizaci sbírky UPM v centrální evidenci sbírek muzejní povahy (CES).

V průběhu roku byly průběžně poskytovány prezenční badatelské služby domácím i zahraničním zájemcům. Největší zájem se soustředil na dokumentaci Mullerovy vily, výstavní činnost muzea a osobní fondy. Pracovníci CDS spolupracovali při dohledávání a dokumentaci sbírkových předmětů s kolegy z Ústavu soudobých dějin AV ČR a Národního památkového ústavu.

Vzhledem ke stísněným prostorovým podmínkám v hlavní budově byla část fondů uložena v prostorách v Brandýse nad Labem.

Fondy CDS byly prezentovány v tisku a na přednáškách pořádaných v rámci vzdělávacích cyklů UPM. Pracovníci CDS se účastnili odborných vědeckých konferencí a jednání profesních sdružení (AMG, ICOM).

V průběhu roku se zaměstnanci CDS podíleli na řešení grantového projektu MK ČR České instituce moderního designu ve 20. století. PhDr. Lucie Zadražilová se věnovala tématu prezentace designu na výstavách UPM, Mgr. Filip Wittlich formování vztahu veřejnosti k designu prostřednictvím společenských časopisů v první polovině 20. století.

Mgr. Filip Wittlich

Vedoucí CDS

VI. Majetkoprávní oddělení

V roce 2006 bylo zaevidováno v I. stupni evidence 116 položek přírůstků, což představuje 1.361 předmětů či jejich souborů. Z toho bylo 79 darů, na nichž se opět významnou měrou podílel MUDr. Jiří Emler (šperky, předměty ze stříbra). Nákupů se realizovalo 27 (106 předmětů), z čehož byly 3 položky hrazeny z dotace MK ČR z fondu ISO: barokní tapiserie (380 000,- Kč), řezaný vlys J. Drahoňovského (90 000,- Kč) a obraz „Salome“ od S. Libenského (50 000,- Kč) – celková částka dotací je 520 000,- Kč. Ostatní předměty byly zakoupeny z finančních prostředků muzea. Nakupováno bylo do všech sbírek, při čemž převažují díla z 20. století. Pro I. sbírku byly zpět zakoupeny exponáty vrácené v restituci (R. Barák), pro II. sbírku konvolut grafiky a kreseb J. Švába. Sadu broží art deco a brož P. Vogela, židle J. Halabaly, J. Bárty, J. Fuchse získala III. sbírka, IV. sbírka zakoupila kolekci dámského ošacení a módních doplňků z 60. a 70. let pro plánovanou výstavu módy. Z významných darů lze uvést skleněné objekty od současných výtvarníků B. Adensamové, P. Larvy, D. Zámečnickové, soubory autorských fotografií V. Koláře, H. Kohoutové, J. Hanke a dalších. Ze zahraničních dárců to je porcelánový objekt P. Martinsonse (Litva) – předal předseda vlády V. Špidla, textilie a soubor textilních tisků od S. Hicks (Francie), skleněná plastika M. Balgavého (Slovensko), soubor nápojového skla K. Koivista (Finsko) a konvolut užité grafiky G. Sadeka (USA). Moravská gobelínka ve Valašském Meziříčí nám darovala ručně tkaný koberec „Majakovskij“, Společnost přátel UPM empirovou dózu z kameniny, podnik Mileta 23 ks textilií jako ukázky výroby z posledních let. Evidence II. stupně – systematická - dosáhla počtu 102.971 sbírkových předmětů (kromě II. sbírky). Tomuto stavu odpovídá také stav CES. V r. 2006 se uskutečnilo jednání Poradního sboru, spolupracovali jsme s Centrem pro dokumentaci majetkových převodů kulturních statků obětí II. světové války při vyhledávání majetku obětí holocaustu. V průběhu roku se realizovalo 79 tuzemských zápůjček (1.826 předmětů) včetně dodatků ke smlouvám pro výstavy, stálé expozice studijní a restaurátorské práce a 76 výpůjčních smluv na 384 exponátů.

Jana Croy

Evidence sbírek

VII. Knihovna UPM

Doplňování knihovního fondu

Přírůstky:

Výměnou	440 sv.
Koupí	660 sv.
Darem	1 240 sv.
Za reprodukční práva	34 sv.
Za zápůjčky	30 sv.
Celkem	2 404 sv.
z toho	
Knihy	1 242 sv.
Časopisy	296 sv.
Výstavní katalogy	707 sv.
Aukční katalogy	129 sv.
CD-R	28 ks.

Dary Knihovně UPM

Nejvýznamnější dárci - instituce a osoby:

Goethe Institut Praha, Barrandovské ateliéry, Dům umění města Brna, Kancelář prezidenta republiky, Správa Pražského hradu, SČUG Hollar, Institut tvůrčí fotografie Opava, Galerie Josefa Fragnera, Muzeum českého výtvarného umění, Severočeská galerie výtvarného umění v Litoměřicích, Galerie moderního umění v Hradci Králové, Galerie výtvarného umění v Chebu, Rabasova galerie Rakovník, Galerie umění Benešov u Prahy, Galerie výtvarného umění Havlíčkův Brod.

Dr. H. Koenigsmarková, Mgr. M. Hlaveš, P. Štembera, Václav Cígler, T. Pergler, Dr. H. Brožková, autoři některých publikací, jednotliví pracovníci UPM a někteří čtenáři.

Odpisy: 12 knihovních jednotek

Knihovna má k 31. prosinci 2006 celkem 166 218 kj. Na nákup knižního fondu bylo v roce 2006 vynaloženo 456 208 Kč. Hodnota publikací získaných výměnou činí 146 206 Kč.

Čtenáři a služby

Návštěvníci knihovny a studovny	5 992 osob
Čtenáři	4 648 osob
z toho:	483 uživatelů internetu
v roce 2006 zapsaných čtenářů	265 osob
z toho:	30 uživatelů internetu
pracující	40 osob
studenti + důchodci	188 osob
držitelé průkazek na volný vstup	37 osob
Výpůjčky:	25 545 sv.
Prezenční	25 323 sv.
Pracovníkům muzea	130 sv.
Absenční	31 sv.
MVS	61 sv.

Bibliografické a knihovnické informace

Ve studovně	průměrně 15 denně
Telefonicky	81
Prostřednictvím internetu	80
Písemně	35
Rešerše knih a časopisů, konzultace	37

Kopírovací služba:

Kopie černobílé	47 187 kopií
pro veřejnost	33 327 kopií
pro UPM	13 860 kopií
Kopie barevné	493 kopií
pro veřejnost	334 kopií
pro UPM	159 kopií
Skenování	99 požadavků
VPK	24 požadavků
pro UPM	75 požadavků

Vázání kopií po veřejnost a pracovníky muzea	16 ks.
Fotografování vlastním digitálním aparátem	412 žádostí

Využívání Internetu:

Uživatelé knihovny	483 osob
Dotazy vyřízené prostřednictvím internetu	80 osob
Návštěvnost domovské stránky knihovny	7 879 osob
Návštěvnost stránky Virtuální umělecké knihovny	7 782 osob

Zpracování a ochrana knihovního fondu

Evidence i katalogizace je prováděna průběžně. Od roku 2001 je celý roční přírůstek katalogizován pouze do elektronické databáze. Od roku 2001 probíhá také souběžná rekatalogizace starších přírůstků fondu do elektronické databáze. Během roku 2006 byly nově zkatalogizovány přírůstky z let 1960 až 1965.

Katalogizace do elektronické databáze:

monografie (knihy a výstavní katalogy)	1 471 záznamů
retrokatalogizace	4 251 záznamů
články	5 902 záznamů
seriály (časopisy a periodické sborníky)	62 záznamů
CD ROM	150 záznamů
celkem	11 836 záznamů

Revize a ochrana knihovního fondu:

Revize knihovního fondu se podle knihovního zákona 257/2001 Sb. nemusí provádět průběžně, ale pouze jednou za 10 let.

Zrevidováno	15 940 sv.
Vazby časopisů	120 sv.
Opravy knižního fondu vlastními silami:	
hřbety knih, drobnější opravy, roztržené listy apod.	82 sv.
nové desky na separáty	6 ks.

Dokumentační činnost a spolupráce s jinými institucemi

Práce spojené s evidencí a provozem knihovny:

- Akviziční činnost
- Zápisy do inventáře, místních seznamů, do evidence časopisů
- Vedení agendy a evidence mezinárodní výměny publikací, korespondence
- Administrativní práce, korespondence, elektronická pošta
- Zařazování lístků do katalogů a kontrola jejich řazení, zjišťování duplikátů, průběžná redakce katalogů
- Příprava časopisů do vazby
- Evidence výpůjček + upomínky
- Agenda spojená s MVS
- Evidence čtenářů a uživatelů internetu
- Administrace databáze T-Series, průběžná redakce záznamů v této databázi
- Administrace domovské stránky knihovny na internetu
- Export záznamů z elektronické databáze pro různé účely
- Školení uživatelů T-Series a uživatelů databází

V roce 2006 pokračovala Knihovna UPM v realizaci projektu **Virtuální umělecká knihovna**. Vedle 4 zakládajících knihoven (knihovny UPM, Národní galerie, Moravské galerie v Brně a Vysoké školy umělecko-průmyslové v Praze) se do tohoto projektu zapojily i další dvě knihovny zaměřené na výtvarné umění (knihovny Muzea umění v Olomouci a Galerie výtvarného umění v Ostravě). Webovou stránku Virtuální umělecké knihovny navštívilo 7 782 osob.

Spolupráce, výstavky, akce, školení, semináře atd.:

Knihovna pravidelně spolupracuje s různými vědeckými institucemi, se školami, veřejnými sdělovacími prostředky a samozřejmě s dalšími knihovnami:

- Spolupráce s Ústavem informačních studií FF UK - vedení praxe vysokoškolských studentů – 2 studentky
- Spolupráce s Ústavem dějin umění AV ČR a s redakcí časopisu Umění na pravidelném publikování bibliografie umělecké literatury
- Spolupráce s odbornými pracovníky muzea při sestavování bibliografií k publikacím či k výstavám a na celoustavním projektu Design 20. století
- Spolupráce s knihovnami uměleckého zaměření v rámci projektu Virtuální umělecká knihovna
- Spolupráce s knihovnami zahraničních i domácích muzeí a dalších institucí hlavně prostřednictvím výměny publikací.
- Spolupráce s ostatními českými a moravskými muzejními knihovnami v rámci oborové komise muzejních knihoven při Asociaci muzeí a galerií a v rámci Sdružení knihoven České republiky a Svazu knihovníků a informačních pracovníků ČR. Pravidelná účast pracovníků knihovny na odborných seminářích a dalších akcích těchto institucí.
- Spolupráce s knihovnami Rady umělecko-historických knihoven ve všech oblastech společných zájmů, především v automatizaci knihovnických procesů, poskytování konsultací, a především při přípravě oborového hesláře.
- Spolupráce s dalšími knihovnami, hlavně při rozvoji automatizace knihovnických procesů a využívání internetu, a to zejména:
 - s Národní knihovnou ČR při standardizaci v oblasti věcného zpracování
 - s Národní knihovnou ČR při vytváření Souborného katalogu ČR
 - s Národní knihovnou při poskytování služby Ptejte se knihovny
 - se Státní technickou knihovnou při zapojení do služby Virtuální polytechnická knihovna
 - s jinými knihovnami prostřednictvím meziknihovní výpůjční služby
- Spolupráce s mediálními prostředky – tisk, film a televize.

Akce ve studovně knihovny:

- 6 drobných výstavek: Reklamní pohádky, Renesanční a barokní podmalby, Dar ze sbírky pana Duška, Grafika s tématem velikonoce, Dětské knihy z nakladatelství Družstevní práce- edice do života, Výtvarné předměty zakoupené v aukci v Galerii U prstenu v letech 1993-1995.
- a další akce: vernisáže a tiskové konference, školení, semináře, filmování apod.

Studijní cesty, semináře, školení

Pracovnice knihovny se nejen zúčastnily řady školení, seminářů a konferencí, ale též na některých přednesly 4 odborné příspěvky, např. na celostátní konferenci Knihovny současnosti v Seči (září). Pracovnice knihovny také publikovaly 5 článků v odborných časopisech a sbornících: sborník Knihovny současnosti, Čtenář, Věstník Asociace Muzeí a galerií, e-časopis Ikaros.

PhDr. Jarmila Okrouhlíková

Vedoucí knihovny

IX. Zámek Kamenice nad Lipou

Zámek Kamenice nad Lipou –výroční zpráva za rok 2006

Pro veřejnost byl zámek otevřen od dubna do října s možností prohlídky skupin po celý rok. Na úseku expozic byly instalovány výstavy hraček a doplněna stálá expozice kovů. Do vstupní části zámku byly instalovány poutače a informační cedule. Upravena expozice historie zámku. V depozitářích nově instalovány úložné systémy v textilu, grafice a nábytku pro uložení dřevořezb. Prováděno doplňování dokumentace depozit, čištění a úspornější ukládání. Celkově zámek navštívilo 8.350 návštěvníků. Dne 13. až 16. 7. se konal první ročník HRAČKOBANÍ s bohatým kulturním a vzdělávacím programem. Bylo uskutečněno sedmáct samostatných kulturních akcí, dvě desetidenní pracovní setkání malířů a výtvarníků a kontraktační den fy BALA s.r.o. Olomouc s účastí cca 700 lidí. V prostorách městského muzea se uskutečnilo pět samostatných výstav.

Údržba budovy a zeleně prováděna převážně vlastními pracovníky. Kontrolní a revizní činnosti zařízení zámku zajištěny smluvně dodavatelsky.

Jiří Šimánek

Správce zámku

X. Finanční hospodaření

1. Počátkem roku 2006 byla provedena kontrola Pražskou správou nemocenského pojištění, která se týkala pojistného a plnění v nemocenském pojištění a výplaty dávek nemocenského pojištění a kontrola plnění povinností v důchodové oblasti za období od 1.2.2004 do 31.1.2006. Kontrolou nebyly zjištěny žádné vážné nedostatky.

Od března do září provedl Finanční úřad pro Prahu 1 kontrolu, předmětem které bylo ověření, zda nevznikla odvodová povinnost porušením rozpočtové kázně při použití dotací poskytnutých ze státního rozpočtu Ministerstva kultury v 11 rozhodnutí od roku 1996. Kontrolou bylo zjištěno v několika případech neoprávněné použití prostředků ze státního rozpočtu. Prostředky sice byly použity na účel, na který byly přiděleny, byly však převedeny z výdajového účtu ČNB na účet UPM a z tohoto účtu hrazeny faktury dodavatelů. V jednom případě se jednalo o nevyúčtování zálohové faktury ke konci běžného roku, kdy UPM nevymohlo vyúčtování od dodavatele PSJ. Proto UPM požádalo o prominutí vyměřeného odvodu za porušení rozpočtové kázně a penále. Ministr financí žádosti až na malou výjimku vyhověl.

d) V závěru roku byla provedena Finančním ředitelství Praha kontrola hospodaření za období 2004 až 2005. Kontrolou nebyly zjištěny žádné nedostatky.

2. V roce 2006 provedl Ekonomický odbor MK 17 úprav rozpočtu. Z toho čtyři úpravy bez nároku navýšení dotace byly provedeny na žádost UPM.

oblast činnosti	počet úprav	provozní prostředky	investiční prostředky
		tis. Kč	tis. Kč
Věda výzkum	1	4180	119
Tuzemské a zahraniční kulturní aktivity	3	967	
Program VISK	1	190	
Úpravy limitu mzdových prostředků	3	822	
ISO	6	957	1229
Nákup sbírkových předmětů	2	520	

Podpora úsporných energetických opatření	1	400	
--	---	-----	--

Čerpání provozní dotace bylo rovnoměrné. Účelové prostředky byly čerpány v převážné míře ve 2. polovině roku. Závazné ukazatele rozpočtu byly dodrženy. Vzhledem k tomu, že nebyl realizován odprodej depozitáře v Brandýse nad Labem nebyly vykázány žádné závazky vůči státnímu rozpočtu.

3. Náklady Uměleckoprůmyslového musea činily v tomto období 60.821.705,67Kč

Výnosy pak byly 60.821.705,67Kč.

Bylo dosaženo vyrovnaného hospodářského výsledku. Ten však byl dosažen zaúčtováním prostředků z fondu reprodukce ve výši Kč 157.546,27 (krytí finančně nezajištěných oprav a údržby majetku).

Na tomto výsledku hospodaření se mimo jiné podíleli zejména tržby za vlastní služby (vstupné a to zejména z výstavy Maria Callas Šperky na jevišti a příjmy z výstavní činnosti (výstavy Česká 100, výstavy Sudek – Sutnar Valencie a výstava Mucha Japonsko). Na druhé straně se podařilo vnitřními úsporami a s příspěvkem od zřizovatele eliminovat nárůsty cen za energie. V rámci rozpočtu byly však prováděny jen běžné opravy strojů, výpočetní a dopravní techniky. Na opravy většího rozsahu již nebyly finanční prostředky.

Rozklad příjmů a výdajů

Osvědčení k vývozům

	tis. Kč
v roce 2000	435
v roce 2001	305
v roce 2002	294
v roce 2003	214
v roce 2004	213
v roce 2005	256
v roce 2006	285

Vstupné

	tis. Kč
v roce 2000	2010
v roce 2001	2961
v roce 2002	2638
v roce 2003	2857
v roce 2004	4171
v roce 2005	3488
v roce 2006	4128

Výstavy v hlavní budově UPM v Praze

Název výstavy	Termín	Kurátor / komisař za UPM Pořadatelé	Návštěvnost, počet osob celkem a průměr denní	Náklady	Výnosy vstupné
Maria Callas & Swarovski: Šperky na jevišti	21. 1. – 26. 3. 2006	Corinaldi / D. Seidl	25.126 osob, 449 denně	82.622,-	1,108.422,- zahr. partner:

					83.668,-
Méttisages: současné umění a textil	13. 4. – 28. 5. 2006	Yves Sabourin / D. Seidl	3.661 osob, 89 denně	142.002,-	103.195,-
Sklo a světlo. 150 let sklářské školy v Kamenickém Šenově	15. 6. – 17. 9. 2006	M. Hlaveš	9.679 osob, 118 denně	615.937,- katalog: 106.200,-	324.415,- MK: 300.000,- SŠKŠ: 160.030,-
Subjective X Objective. Jiří Pelcl X Design	5. 10. – 26. 11. 2006	M.Hlaveš	3.827 osob, 83 denně	448.871,-	208.165,- MK: 100.000,-
Družstevní práce. Sutnar-Sudek	14. 12. 2006 – 18. 2. 2007	L. Vlčková	937 osob, 59 denně	270.473,- katalog:	61.680,- (do konce 2006) MK: 200.000,-

Výstavy v Galerii Josefa Sudka

Název výstavy	termín	Návštěvnost, počet osob celkem a průměr denní	Náklady	Výnosy vstupné
Pavel Hrdlička: Fotografie	19. 1. – 16. 4. 2006	692 osob, 10 denně	3540,-	5.015,-
Rudolf Janda: Fotografie	25. 5. – 3. 9. 2006	1.006 osob, 13 denně	3.108,-	4.955,-
Josef Ehm: Fotografie z 30. a 40. let	12. 10. 2006 – 21. 1. 2007	716 osob, 12 denně	6.723,5	4.245,-

Návštěvnost a příjmy ze vstupného Kamenice nad Lipou

měsíc	počet návštěvníků	vstupné Kč
leden-březen	36	0
duben	177	5 000
květen	516	6 960
červen	623	11 940
červenec	2 741	29 480

srpen	2 416	56 040
září	1138	25840
říjen	439	7300
listopad-prosinec	280	160
Celkem	8 366	142 720

V porovnání s rokem 2005 se zvýšila návštěvnost zámku o 60%.

Reprodukční práva

	tis. Kč
v roce 2000	145
v roce 2001	331
v roce 2002	227
v roce 2003	235
v roce 2004	259
v roce 2005	189
v roce 2006	166

Nájem a služby

v roce 2002	400
v roce 2003	403
v roce 2004	557
v roce 2005	752
v roce 2006	741

Navýšení příjmu z pronájmu od roku 2005 je dáno provozem zámku v Kamenici nad Lipou.

Výdaje

Pohonné hmoty

	tis. Kč
v roce 2001	137
v roce 2002	105
v roce 2003	86
v roce 2004	100
v roce 2005	114
v roce 2006	106

Oprava a údržba strojů

	tis. Kč
v roce 2000	571
v roce 2001	539
v roce 2002	487
v roce 2003	813
v roce 2004	1055
v roce 2005	1576
v roce 2006	2232

Oprava a údržba budov

	tis. Kč
v roce 2000	7352
v roce 2001	2207
v roce 2002	136
v roce 2003	576
v roce 2004	10754
v roce 2005	2901
v roce 2006	573

V roce 2006 byla z prostředků MK provedena v rámci podpory realizace úsporných energetických opatření provedena výměna kohoutů ústředního topení (400tis. Kč).

	Poštovné	Telefony
	tis. Kč	tis. Kč
v roce 2000	137	1096
v roce 2001	122	1008
v roce 2002	102	759
v roce 2003	130	728
v roce 2004	98	805
v roce 2005	115	718
v roce 2006	107	633

V rámci vnitřních úsporných opatření a volbou a vhodnějších operátorů se podařilo snížit výdaje za telefonní hovory.

	Ostraha	Úklid
	tis. Kč	tis. Kč
v roce 2000	1634	353
v roce 2001	1779	341
v roce 2002	1687	274
v roce 2003	1887	289
v roce 2004	1976	382
v roce 2005	2896	418
v roce 2006	5062	557

Nárůst výdajů za ostrahu v porovnání s rokem 2005 byl kryt navýšením rozpočtu ze strany MK ČR na zabezpečení dozoru v expozicích dodavatelským způsobem ve výši Kč 1.783 tis..

Odpisy	
	tis. Kč
v roce 2000	4856
v roce 2001	6785
v roce 2002	3777
v roce 2003	4065
v roce 2004	3725
v roce 2005	5110
v roce 2006	5223

Nákup sbírkových předmětů

	tis. Kč	
v roce 2002	314	109
v roce 2003	1052	90
v roce 2004	3111	233
v roce 2005	3520	161
v roce 2006	846	326

ostatní spotřební materiál

	tis. Kč
v roce 2002	839
v roce 2003	818
v roce 2004	860
v roce 2005	1083
v roce 2006	908

knihy	tis. Kč
v roce 2002	382
v roce 2003	662
v roce 2004	365
v roce 2005	409
v roce 2006	407

4. Rozbor zaměstnanosti a čerpání mzdových nákladů

Viz tabulka

Celkový limit mzdových prostředků stanovený MK ČR nebyl překročen.

Z mimorozpočtových zdrojů byly mzdové prostředky čerpány v rámci prostředků poskytnutých GA ČR v rámci projektu PhDr. Radima Vondráčka (46 tis. Kč) a v rámci programu EU - CULTURE 2000 ORNAMENTALS PRINTS ve výši 6 tis. Kč. Mzdové prostředky z fondu odměn v roce 2006 nebyly čerpány.

Průměrný měsíční plat	v roce 2005	v roce 2006
celkem	18038	18864
odborní a umělečtí pracovníci	18577	20234

5. Převody z rezervního fondu MK

V roce 2006 byl rozpočet UPM posílen dotací z rezervního fondu MK ČR částkou 504 tis. Kč na profinancování kompenzace nárůstu cen a zvýšení potřeby nákupu energií.

6. Účast na programech mezinárodních institucí

Osoby	Název konference	Místo konání	Kč
PhDr. Uchalová	ICOM COSTUME,DECORATION AND DESIGN	Dánsko - Kodaň	26532
PhDr. Hlaváčková	ICOM COSTUME,DECORATION AND DESIGN	Dánsko - Kodaň	26255
PhDr. Karasová	ICOM - DEMNIST	Malta	31656
Mgr. Hlaveš	ICOM -GLASS COMITTEE MEETING 2006	Turecko - Istambul	44575
Celkem			129018

Příspěvek ICOM v roce 2006 na tyto akce činil 60 tis. Kč.

UPM je od roku 1991 členem mezinárodní organizace ICOM a platí členský příspěvek prostřednictvím českého výboru ICOM, legitimace ICOM umožňuje volný vstup držitelům do muzeí na celém světě, stejně jako členství umožňuje rozvíjení profesních kontaktů. Pracovníci UPM jsou aktivní v několika odborných komisích a zúčastňují se ročních zasedání. Na tyto cesty přispívá Český výbor ICOM. V roce 2006 bylo poskytnuto na tyto akce 60 tis. Kč.

Roční příspěvek této organizaci činil 19.300,-Kč

7. Zahraniční pracovní cesty

akce	země	Kč	pracovníci
Pictoreal photography	USA	2 073,00	Mlčoch, Quilezová
česká 100	Anglie	6 941,00	Quilezová
česká 100	Itálie	30 431,00	Koenigsmarková Quilezová
Japonský plakát	SRN	8 837,00	Koenigsmarková, Seidl, Pecová, Snětina
česká 100	Itálie	8 342,00	Quilezová

Mozart v Albertině	Rakousko	7 523,00	Koenigsmarková, Uchalová
Foto Sudek Sutnar	Španělsko	58 714,00	Koenigsmarková, Seidl, Vlčková
Institucionální grant	Francie	29 119,00	Hlaváčková
jednání o spolupráci	Bonn	3 612,00	Seidl, Mlčoch
Alfons Mucha	Japonsko	1 980,00	Vlčková
Modernismus	Hereford	4 657,00	Koenigsmarková
konf.evropská muz.síť	Švýcarsko	14 671,00	Koenigsmarková
výstava Slezko-perla	Polsko	219,00	Brožková, Snětina
Institucionální grant	Francie	33 844,00	Uchalová, Hlaváčková
výstava české sklo	Dánsko	19 766,00	Koenigsmarková
MAK Vídeň	Rakousko	8 475,00	Koenigsmarková
KB Berlín	SRN	10 438,00	Koenigsmarková
Sklo, Dusseldorf	SRN	2 473,00	Koenigsmarková
Institucionální grant	SRN	17 894,00	Matějovičová, Hořická, Spiwoková
Mozart v Albertině	Rakousko	2 700,00	Winkelhoferová, Brožková
MAK Vídeň	Rakousko	7 747,00	Vondráček, Wittlich
Institucionální grant	Francie	32 520,00	Brožková
Foto Sudek Sutnar	Španělsko	4 678,00	Chadimová
Institucionální grant	SRN	95 189,00	15 pracovníků UPM
Biedermeier	USA	13 098,00	Vlčková, Vondráček
Institucionální grant	Rakousko	14 002,00	Zadrazilová
Institucionální grant	SRN	6 971,00	Vondráček
porota ročenky skla	USA	7 179,00	Hlaveš
Institucionální grant	SRN	5 803,00	Vondráček
konference Coburg	USA	3 977,00	Hlaveš
výstava české sklo	USA	1 517,00	Hlaveš
výstava české sklo	Dánsko	4 075,00	Hlaveš
KB Berlín	SRN	22 300,00	Vondráček, Wittlich

Cesty pracovníků většinou souvisely s výstavami UPM v zahraničí (hrazeno partnerem), s grantem Culture 2000 (Vídeň, Berlín), institucionálním grantem či účastí na mezinárodních porotách a konferencích.

8. Přehled zálohových plateb

Viz příloha

9. Srovnání výše prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu a z rezervního fondu

Provozní prostředky

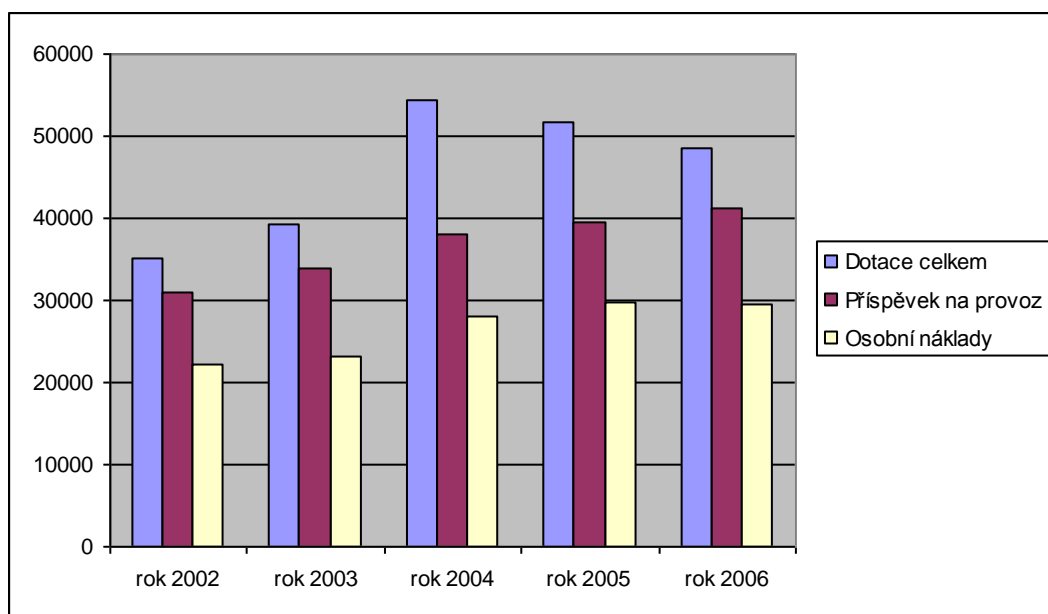
Dotace	k 31.3.2006	k 30.6.2006	k.30.9.2006	k 31.12.2006
Dotace na provoz	9992	20191	30261	40793
Věda a výzkum	0	1700	3080	4180
Kulturní aktivity	267	267	767	967
VISK			50	190
Rezervní fond			195	504
Výkupy			470	520
ISO			329	957
Energetická opatření				400

Celkem	10259	22158	35152	48511
--------	-------	-------	-------	-------

Investiční prostředky				
Dotace	k 31.3.2006	k 30.6.2006	k.30.9.2006	k 31.12.2006
ISO			325	1229
věda a výzkum				119
Celkem			325	1348

Čerpání provozní dotace bylo rovnoměrné. Účelové byly čerpány na základě po předání a vyúčtování provedených prací.

Období	Dotace celkem	Příspěvek na provoz	Osobní náklady
rok 2002	35012	30930	22127
rok 2003	39229	33995	23261
rok 2004	54382	38012	28049
rok 2005	51661	39544	29815
rok 2006	48511	41297	29407

Osobní náklady v roce 2006 zůstaly stejné vzhledem k zvýšeným platovým tarifům, dotace na provoz byly navýšeny k převodu ostrahy muzea i na ostrahu expozic jako služby.

10. Čerpání finančních prostředků v rámci programů pomoci Evropského společenství

Z mimorozpočtových zdrojů byly čerpány prostředky v rámci programu EU-CULTURE 2000 ORNAMENTALS PRINTS ve výši 105 tis. Kč.

Nevyčerpané prostředky v rámci dvouletého projektu budou čerpány v roce 2007.

Milan Košťál
ekonom

Výsledky hospodaření

Celkové příjmy Uměleckoprůmyslového musea v roce 2006 činily 60 821 706,- Kč.
Dotace od zřizovatelem a příspěvky od jiných poskytovatelů činily 49 011 628,- Kč.
Zbývající část ve výši Kč 11 810 078,- byla tvořena z vlastních příjmů.
Z této částky příjmy ze vstupného činily 4.128 tis. Kč.

Celkové výdaje Uměleckoprůmyslového musea v roce 2006 činily 60 821 706,- Kč.
Z této částky bylo vynaloženo 21.493.146 Kč na mzdy, 7 480 442,- Kč na sociální a zdravotní pojištění, 433 820,- Kč na zákonné sociální náklady
Více než 48 % z celkových výdajů tedy tvořily osobní náklady.
Odpisy v roce 2006 byly ve výši 5 223 088,- Kč (což je 8,6% z celkových nákladů).

Ze státního rozpočtu byly poskytnuty investiční prostředky ve výši Kč 1.348 tis. Kč.
Z toho 1.229 tis. Kč na nákup výpočetní techniky a vybavení depozitářů v rámci programu ISO a 119 tis. Kč na nákup příslušenství k fotoaparátům v rámci institucionálního grantu České instituce moderního designu 20. století.

Evžen Balaš
Správní ředitel